

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR ÉS SZAKMAI NORMÁK, DOKUMENTUMOK

Szabályozási háttér

1.) Jelen szabályzat elsődlegesen a belső ellenőrzési (kontroll) rendszert érintő keretszabályokat határozza meg az alábbi magyar és európai jogszabályokat, alapelveket, normákat tartalmazó dokumentumokban foglaltak figyelembevételével:

- a.) „A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról” szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.),
- b.) „A tőkepiacról” szóló 2001. évi CXX. törvény (a továbbiakban: Tpt.)
- c.) „A szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról és egyes gazdasági tárgyú jogszabályok módosításáról” szóló 2013. évi CXXXV. törvény (a továbbiakban: Törvény/Szhitv.),
- d.) „A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól” szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Bszt.).

A 2014.03.15-től hatályos

- e.) „A kollektív befektetési formákról és kezelőikről” szóló 2014. évi XVI. törvény (a továbbiakban: Kbftv.),
- f.) „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 2013. évi V. törvény” (a továbbiakban: Ptk.).

A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság (Basel Committee on Banking Supervision) által kiadott

- g.) „A banki szervezetek belső ellenőrzési (kontroll) rendszerének keretei” („Framework for internal control system in banking organisations”),
- h.) „Belső ellenőrzési funkció a bankokban” („The internal audit function in banks” - June 2012),
- i.) „A tőke mérésének és a tőkestandardoknak a nemzetközi szinten történő közelítése – Felülvizsgált keretszabály-rendszer – Felülvizsgálva: 2006. június, 3. rész: A második pillér – Felügyeleti felülvizsgálati folyamat, 5. A belső kontroll áttekintése” („International Convergence of Capital Measurement and Capital Standards - A revised framework - Updated June 2006, Part 3: The Second Pillar - Supervisory Review Process, 5. Internal Control Review”),

j.) „*Felelős vállalatirányítás alapelvei a bankoknál*” („Corporate governance principles for banks” 2015. július) dokumentum.

Európai Parlament és a Tanács, valamint más hatóságok, szervezetek által hozott szabályok

k.) „*Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról EGT-vonatkozású szöveg*” (a továbbiakban: CRR)

l.) „*Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről*” (a továbbiakban: CRD IV.)

m.) *Az Európai Parlament és a Tanács 2004/39/EK Irányelve (2004. április 21.) a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről* (MiFID) és az Európai Értékpapírpiaci Hatóság az ESMA elődjének, az Európai Értékpapírfelügyelők Bizottságának (CESR)) dokumentumai,

n.) az Európai Bankfelügyelők Bizottsága (Committee of European Banking Supervisors, CEBS) által kiadott „*A 2. Pillér alatti felügyeleti felülvizsgálati folyamat alkalmazásával kapcsolatos iránymutatások (Felülvizsgált CP03)*” – 2006. január 25. („Guidelines on the Application of the Supervisory Review Process under Pillar 2 (CP03 revised) 25. January 2006”),

o.) az Európai Bankfelügyeleti Hatóság iránymutatása a *felelős belső irányításról* („Guidelines on Internal Governance (GL 44)),

p.) a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezete (The Institute of Internal Auditors) által a független belső ellenőrzési szervezeti egységek tevékenységére vonatkozóan kidolgozott *Gyakorlati Szakmai Keretrendszer* (Professional Practices Framework), mely tartalmazza a belső ellenőrzés definícióját, az IIA *Etikai Kódexét*, az *Alapkövetelmény* (Attribute), a *Teljesítmény* (Performance), a *Végrehajtási* (Implementation) Standardokat (Standards), a *Gyakorlati Útmutatókat* (Practice Advisory) és a *Fejlesztési és Gyakorlati Segédleteket* (Development & Practice Aids),

q.) „*Vállalati kockázatkezelés – Integrált keretrendszer 2004. COSO*” („Enterprise Risk Management” (ERM) - Integrated Framework 2004. COSO),

r.) a „*Magyar Nemzeti Bank 27/2018. számú ajánlása a belső védelmi vonalak kialakításáról és működtetéséről, a pénzügyi szervezetek irányítási és kontroll*

funkcióiról” c. dokumentum, továbbá az egyéb hitelintézeti és befektetési vállalkozási működést érintő felügyeleti ajánlásokban foglaltak.

Corporate és Internal Governance

- 2.) A felelős belső irányítás (internal governance) a felelős vállalatirányítás (corporate governance) részeként értelmezendő, és annyiban szűkebb annál, hogy nem fedi le a tulajdonosokkal és az intézmény egyéb érdekelt feleivel való kapcsolatokat.
- 3.) A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság 2010. októberében megjelentette a „Principles for enhancing corporate governance” („A felelős vállalatirányítás fejlesztésének alapelvei”) c. dokumentumot, melyet hatályon kívül helyezett a 2015. júliusában kiadott „Corporate governance principles for banks” (*Felelős vállalatirányítás alapelvei a bankoknál*), mely 13 alapelvben foglalta össze az eredményes vállalatirányítás fejlesztésének szempontrendszerét. (Részletesen lásd a K2. sz. Kötelező mellékletben.)
- 4.) Az Európai Bankfelügyeleti Hatóság iránymutatása a *Felelős belső irányításról* („Guidelines on Internal Governance” (GL 44)”) dokumentum megkísérelte a legjobb gyakorlatot és az ahhoz szükséges elvárásokat összegezni (21. alapelv).
- 5.) A fenti dokumentumok elkészítésekor több - a vállalatirányítás releváns tényezőire vonatkozó - részterületre kidolgozott dokumentum²⁷ és alapelv is figyelembe vételre került.

MiFID

- 6.) Az Európai Unióban a befektetési szolgáltatásokra vonatkozó egységes keretszabályokat a „Markets in Financial Instruments Directive” 2004/39/EK, mint 1. szintű (elvi keret) szabály, illetve a kapcsolódó 2006/73/EK végrehajtási irányelv és az 1287/2006/EK rendelet mint 2. szintű szabályok (továbbiakban: MiFID) tartalmazza. A MiFID keretében a végrehajtási irányelv (hivatkozva a 2004/39/EK irányelv 13. cikke (5) bekezdésének második albekezdésére) 8. cikke értelmében a befektetési szolgáltatásokra vonatkozóan *„A tagállamok előírják, hogy a vállalkozás üzletmenetének jellegét, hatókörét és*

---

²⁷

Corporate Governance Principles for banks (BIS, July 2015)
Enhancing Corporate Governance for Banking Organisations (BIS, February 2006)
Guidelines on Internal Governance (GL 44, EBA, 27 September 2011)
High Level Principles for Remuneration Policies (CEBS, 20 April 2009)
Guidelines on Remuneration Policies and Practices (CEBS, 10 December 2010)
High Level Principles for Risk Management (CEBS – 16 February 2010)
Compliance and the Compliance Function in Banks (BIS, April 2005)
Guidelines on Certain Aspects of the MiFID Compliance Function Requirements (ESMA, July 2012)
Guidelines on Outsourcing (CEBS, 14 December 2006.)
Guidelines on the Application of the Supervisory Review Process (CEBS, 25 January 2006)
The Internal Audit Function in Banks – (BIS, June 2012)
External Audits of Banks – (BIS, March 2014)

összetettségét, valamint a befektetési szolgáltatások és tevékenységek jellegét és körét figyelembe véve megfelelő és arányos belső ellenőrzési funkciót hozzon létre és tartson fenn, amely elkülönül és független a befektetési vállalkozás többi funkciójától és tevékenységétől, és amely a következő felelősségi körökkel rendelkezik:

a) ellenőrzési tervet hoz létre, hajt végre és tart fenn a befektetési vállalkozás rendszerei, belső ellenőrzési (kontroll) mechanizmusai és megoldásai kielégítő voltának és hatékonyságának vizsgálata és értékelése érdekében;

b) ajánlásokat ad ki az a) pontnak megfelelően végzett munka eredménye alapján;

c) ellenőrzi az ajánlásoknak való megfelelést;

d) a 9. cikk (2) bekezdésének megfelelően jelentést tesz a belső ellenőrzéssel kapcsolatos ügyekről.”

BASEL

7.) A hitelintézetek irányításával kapcsolatos legfontosabb irányítási követelményeket 2014. január 1-től a magyar jogszabályokba a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvénnyel átültetett „Az Európai Parlament és a Tanács 2013/36/EU irányelve (2013. június 26.) a hitelintézetek tevékenységéhez való hozzáférésről és a hitelintézetek és befektetési vállalkozások prudenciális felügyeletéről, a 2002/87/EK irányelv módosításáról, a 2006/48/EK és a 2006/49/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről” (a továbbiakban: CRD IV.) szabályozza. Az irányítással kapcsolatban néhány kérdésben a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra közvetlen hatállyal bíró „Az Európai Parlament és a Tanács 575/2013/EU rendelete (2013. június 26.) a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról EGT-vonatkozású szöveg” (a továbbiakban: CRR) is tartalmaz kötelező előírásokat.

Az új szabályrendszer bizonyos részletkérdéseit az Európai Bankhatóság által kidolgozott technikai standardtervezeteken alapuló EU bizottsági rendeletek és az Európai Bankhatóság által kidolgozott iránymutatások szabályozzák mindazon témakörökben, amelyekre a CRR vagy a CRD IV. vagy esetleg más irányelvek felhatalmazást adnak. A szabályozástechnikai standardtervezetek alapján az EU Bizottság ún. felhatalmazáson alapuló rendeletet - a végrehajtás-technikai standardtervezetek alapján végrehajtási rendeletet - ad ki, amelyek a hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra a CRR-hez hasonlóan közvetlenül hatályosak. Az iránymutatások a tagállamok illetékes hatóságai számára jelentenek kötelezettséget, amelynek alapján ajánlásokat, módszertanokat fogalmaznak meg a felügyelt intézmények számára. Az Európai Bankhatóság azonban vizsgálja, hogy az iránymutatásokat a tagállamok alkalmazzák-e. Ameddig egy adott kérdéskörben a részletkérdéseket illetően új szabályozás nem jelenik meg, az Európai Bankfelügyelők Bizottsága (Committee of European Banking Supervisors) iránymutatásai

és az azok alapján készült felügyeleti ajánlások továbbra is érvényesek, azzal, hogy a hivatkozások az új Hpt.-re, illetve a CRD IV.-re és a CRR-re értendők.

Az integráció tagjainak - így az Integrációs üzleti irányító szervezetnek is - a minden pénzügyi szervezetre érvényes jogszabályi előírásokon és felügyeleti követelményeken túlmenően figyelembe kell venni a szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról szóló 2013. évi CXXXV. törvényben foglalt követelményeket is.

Nemzetközi standardok

Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság

8.) A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság által készített „A banki szervezetek belső ellenőrzési (kontroll) rendszerének keretei” („Framework for internal control system in banking organisations”) c. dokumentum (2001.) rögzíti a hatékony banki belső ellenőrzési (kontroll) rendszer (13) alapelveit. Az alapelvek/értékelési kritériumok meghatározására azért volt szükség, mert csak egy erős belső ellenőrzési (kontroll) rendszer biztosíthatja a banki szervezet céljainak megvalósítását, hosszú távú nyereségességét és megbízható üzleti és vezetői beszámolási rend fenntartását.

9.) A Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság 2012 júniusában megjelentette a „The internal audit function in banks” (Belső ellenőrzési funkció a bankokban) c. dokumentumot. Ez az (átdolgozott) dokumentum a banki belső ellenőrzési funkció eredményességének értékeléséhez készült felügyeleti iránymutatásokat, elvárásokat tartalmazza.

10.) A Belső ellenőrzési funkció a bankokban c. dokumentum

- a.) a belső ellenőrzési funkcióval szemben támasztott felügyeleti elvárásokkal, a felügyelet és a belső ellenőrzési funkció kapcsolatával és e funkció felügyeleti értékelésével foglalkozik (Bevezető 4. pont),
- b.) törekvése, hogy a bankok szervezetén belüli erős belső ellenőrzési funkció kialakítását támogassa, továbbá, hogy iránymutatást adjon e funkció felügyeleti értékeléséhez (Bevezető 4. pont),
- c.) segítséget nyújt a bankok belső ellenőreinek abban, hogy betartsák és továbbfejlesszék a hazai és nemzetközi, például a Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezete által megjelentetett szakmai normákat; támogatja a prudenciális kérdések megfelelő átgondolását a belső ellenőrzési norma és gyakorlat fejlesztésében (Bevezető 5. pont).

/Forrás: Belső ellenőrzési funkció a bankokban c. dokumentum 4. és 5. pontja/

(A fenti két dokumentum alapelveit részletesen lásd a 2. sz. mellékletben.)

Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezetének normái

- 11.) A New York-ban 1941-ben alapított Belső Ellenőrök Nemzetközi Szervezete (The Institute of Internal Auditors) a független belső ellenőrzési szervezeti egységek tevékenységére vonatkozóan kidolgozta a *Gyakorlati Szakmai Keretrendszert* (Professional Practices Framework), mely tartalmazza a belső ellenőrzés definícióját, az IIA Etikai Kódexét, az *Alapkövetelmény* (Attribute), a *Teljesítmény* (Performance), a *Végrehajtási* (Implementation) *Standardokat* (Standarts), a *Gyakorlati Útmutatókat* (Practice Advisory) és a *Fejlesztési és Gyakorlati Segédleteket* (Development & Practice Aids).
- 12.) A fenti dokumentumok kidolgozásának célja: alapelvek megfogalmazása az egységes értelmezésű belső ellenőrzési gyakorlat érdekében, minőségi és teljesítményelvárások megállapítása, a belső ellenőrzési munka folyamatos fejlesztése. Az Intézmény független belső ellenőrzési tevékenységének kialakításakor, fejlesztésekor folyamatosan nyomon kell követni az IIA dokumentumait. Az IIA standardok, illetve a 2017.07.01-től változnak, és onnantól az új elveket kell alkalmazni. (A tervezett változások elérési útvonala: <http://www.iaa.hu/hu/iaa-normak.html>)
- 13.) A Belső Ellenőrzés hasznosítja, figyelembe veszi a „*Vállalati kockázatkezelés – Integrált keretrendszer 2004. COSO*” „Enterprise Risk Management” (ERM) - Integrated Framework 2004. COSO dokumentumban leírt legjobb gyakorlatokat is.
- 14.) Az IT ellenőrök vizsgálataik tervezése, előkészítése, kivitelezése, dokumentálása, jelentése, javaslataik kidolgozása és az intézkedési tervek követése során a Code of Professional Ethics of the ISACA, valamint a COBIT 4.1 és/vagy 5 sztenderdjeihez tartják magukat.

Magyar jogszabályok, felügyeleti ajánlások

- 15.) A pénzügyi és befektetési szolgáltatásokra vonatkozó szabályokat elsődlegesen a CRR, Hpt., Tpt., Bszt., Kbtv. tartalmazzák, így a belső kontroll rendszerre és annak elemeire vonatkozóan is. A jogszabályokon túl a felügyeleti ajánlásokban, módszertani útmutatókban foglaltak alkalmazásával a banki kontroll rendszerek hatékonyabb és eredményesebb működését lehet biztosítani.
- 16.) A felügyeleti ajánlások köréből kiemelendő a „*Magyar Nemzeti Bank 27/2018. számú ajánlása a belső védelmi vonalak kialakításáról és működtetéséről, a pénzügyi szervezetek irányítási és kontroll funkcióiról*” c. dokumentum..
- 17.) A fenti dokumentum felülvizsgálatát követően az MNB kiadta az. 27/2018. számú ajánlását „*a belső védelmi vonalak kialakításáról és működtetéséről, a pénzügyi szervezetek irányítási és kontroll funkcióiról*”, melyben az intézmények irányításával, működésével kapcsolatos felügyeleti elvárásokon túl már figyelembe vette az európai és a

magyar jogszabályok, illetve a CEBS és a Bázeli Bankfelügyeleti Bizottság dokumentumainak változásait, de főként az EBA által 2011. szeptember 27-én kiadott „A felelős belső irányítás irányelvei„ („Guidelines on Internal Governance (GL 44)”) dokumentumban foglaltakat.

18.) Az MNB 27/2018. sz. ajánlás „III. Általános elvek” c. fejezetében rögzítette a legfontosabb célokat az alábbiak szerint:

„1. Elvárt, hogy a pénzügyi szervezetek olyan belső védelmi vonalakat alakítsanak ki és működtessenek, amelyek elősegítik:

a) a szervezet prudens, megbízható és hatékony, a jogszabályoknak és belső szabályzatoknak megfelelő működését,

b) a szervezet eszközeinek, a tulajdonosok és az ügyfelek intézménnyel összefüggő gazdasági érdekeinek, valamint társadalmi céljainak védelmét,

c) a szervezet zavartalan és eredményes működését, az intézménnyel szembeni bizalom fenntartását.

A pénzügyi szervezetek belső védelmi vonalainak legfontosabb feladata, hogy preventív és proaktív módon járuljanak hozzá e célok teljesüléséhez azáltal, hogy a működés során esetlegesen keletkező problémákat, hiányosságokat a lehető legkorábbi fázisban, már a keletkezésükkor, de lehetőség szerint még azt megelőzően azonosítják és kezelik, biztosítva ez által a megoldás gyorsaságát és hatékonyságát. A belső védelmi vonalak elsődleges szűrő szerepet töltenek be a pénzügyi közvetítő rendszer biztonságos működését garantáló védelmi hálóban.

2. A pénzügyi szervezetek belső védelmi vonalait a **felelős belső irányítás (internal governance)** és a **belső kontroll (internal control)** funkciók alkotják.

3. A felelős belső irányítás megvalósítását a pénzügyi szervezet a megfelelő szervezeti felépítés, szervezet, testületi rendszer kialakításával és működtetésével, irányítási (management), és felügyelési (supervision) funkciók gyakorlásával biztosítja. Az irányítási funkció gyakorlása magában foglalja az ügyintézési és képviselési feladatok ellátását, a felügyelési funkció gyakorlása pedig a nyomon követési, az ellenőrzési és számonkérési feladatok ellátását.

A belső kontroll funkciók közé sorolhatók a kockázat kontroll funkció (risk control function), a megfelelési biztossági funkció (compliance function) és a belső ellenőrzési funkció (internal audit function).

4. Az ágazati jogszabályok alapján összevont felügyelet alá tartozó hitelintézetek, befektetési vállalkozások és biztosítók esetében az MNB elvárja, hogy a belső védelmi vonalak csoportszinten is kialakításra és működtetésre kerüljenek, továbbá, hogy az ágazati törvények alapján összevont felügyelet alá tartozó hitelintézet, befektetési vállalkozás vagy biztosító (a továbbiakban: irányító intézmény) a csoport tagjai tekintetében – függetlenül azok székhelyétől - a belső védelmi vonalakkal összefüggésben is irányítási és

felvigyázási funkciót alakítson ki és működtessen. E cél elérése érdekében alapvető fontosságú, hogy a csoporton belül azonos alapelveken nyugvó belső irányítási és kontroll gyakorlat valósuljon meg, amely tekintetben a felelősséget az irányító intézmény vezetése viseli.

5. *A belső védelmi vonalak csoportszintű kialakítása és működtetése során - mind az anyavállalat, mind pedig a csoporthoz tartozó intézmények részéről - az MNB a belső védelmi vonalat alkotó valamennyi részterületen (felelős belső irányítás, belső kontroll) elvárja a csoportként történő szolgáltatásnyújtás és működés sajátosságainak, valamint a csoport, illetőleg az ahhoz tartozó intézmények kockázatainak figyelembe vételét. Ennek keretében az anyavállalat a döntések meghozatala során figyelembe veszi a leányvállalatokra gyakorolt hatásokat is, a leányvállalatok pedig olyan belső irányítási és kontroll környezetet teremtenek, amely biztosítja, hogy az anyavállalat részéről hozott döntés ne veszélyeztethesse a leányvállalat biztonságos irányítását és működését, a leányvállalatra vonatkozó jogszabályi előírások betartását, valamint a tulajdonosi jogok érvényesülését.*

6. *A védelmi vonalak csoport szintű kialakításának és működtetésének legfontosabb eszközei:*

a) a folytatott szolgáltatási tevékenységek sajátosságaival, kiterjedtségével, összetettségével és kockázataival összhangban kialakított csoport szerkezet, szervezeti felépítés (beleértve a függetlenséget, illetőleg a megfelelő ellensúlyokat biztosító testületi rendszerek kiépítését is), felelősségi, hatásköri és jelentési rendszer,

b) a csoport szintű belső irányítási és kontroll politikák elfogadása és gyakorlati alkalmazása,

c) a csoporthoz tartozó intézmények belső irányítási és kontroll funkciói tekintetében irányítási, felvigyázási funkciók gyakorlása,

d) csoport szintű kontroll funkciók kialakítása és működtetése.

A belső védelmi vonalak kialakításának és működtetések csoportszintű vonatkozásait az ajánlás további részei, valamint a pénzügyi csoportok összevont alapú irányításáról és kockázatkezeléséről szóló 5/2008. számú módszertani útmutató részletesebben is kifejti. ”

19.) „A Belső ellenőrzési funkció a Bankokban” c. dokumentum 5. Vállalatirányítási megfontolások c. fejezet 60., 61. pontja az alábbiak szerint említi a védelmi vonalakat, a kontroll funkciók szempontjából:

„(f) A belső ellenőrzési, compliance és kockázatkezelési funkciók viszonya

13. Alapelv (A kontrollfunkciók minősítésének és értékelésének elve)

A belső ellenőrzésnek függetlenül kell értékelnie az üzleti területek és a támogató funkciók/területek által kialakított belső kontroll-, a kockázatkezelési, valamint az irányítási rendszerek és folyamatok eredményességét és hatékonyságát, továbbá értékelnie, ellenőriznie kell e rendszereket és folyamatokat.”

„60. A bank üzleti területei, a támogató funkciók és a belső ellenőrzési funkció közti kapcsolatot a három védelmi vonal modell segítségével lehet felvázolni.

Az első védelmi vonalat az üzleti területek jelentik. Ezek az egységek a meghatározott limiteken belül kockázatokat vállalnak, illetve felelősek és elszámoltathatók a vonatkozó kockázatok azonosításáért, értékeléséért és kezeléséért.

A második védelmi vonalat a támogató funkciók alkotják; ide tartoznak az alábbiak: kockázatkezelés, compliance, jogi szolgáltatások, humánerőforrások, pénzügy, üzemeltetés, technológia. E funkciók mindegyike szoros kapcsolatot tart fenn az üzleti területekkel, így biztosítva az üzleti területeket érintő kockázatok megfelelő azonosítását és kezelését. Az üzleti támogató funkciók szorosan együttműködve határozzák meg stratégiájukat, megvalósítják a bank politikáját és eljárásait, valamint információt gyűjtenek a bank egészét érintő kockázatokról.

A harmadik védelmi vonal a belső ellenőrzési funkció, amelynek feladata az első és második vonalak által létrehozott folyamatok eredményességének független értékelése, valamint e folyamatok értékelése, ellenőrzése.

2. sz. táblázat

Védelmi vonal	Példa	Megközelítés
Első vonal	Front office, bármely ügyféllel kapcsolatos tevékenység	Tranzakcióalapú, folyamatos
Második vonal	Kockázatkezelés, compliance, jogi szolgáltatások, HR, Pénzügy, Üzemeltetés, Technológia	Kockázatalapú, folyamatos vagy időszakos
Harmadik vonal	Belső ellenőrzés	Kockázatalapú, időszakos

61. A belső kontrollokra vonatkozó felelősség nem áthelyezhető egyik védelmi vonalról a másikra.”